

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 15

15. dubna 2018

Cena: 8 Kč

75 let od hrdinné smrti bratra Otakara Jaroše

Otakar Jaroš se narodil jako druhý syn manželům Jarošovým 1. 8. 1912 v Lounech. V květnu 1913 se rodina přestěhovala do Mělníka, kde Otakar vychodil obecnou a měšťanskou školu. V mládí se věnoval Sokolu, skautu, veslování, fotbalu a hokeji. Zúčastnil se i I. všesokolského sletu v červnu 1930 v Jugoslávii. **Všichni členové rodiny Jarošových vstoupili v roce 1921 do Církve československé.**

Po studiu na elektrotechnické škole v Praze nastoupil br. Jaroš na vojnu na Slovensko a po skončení prezenční služby se rozhodl studovat na Vojenské akademii v Hranicích, kterou úspěšně dokončil r. 1937, a poté byl povýšen do hodnosti poručíka. Jarošův vojenský vzor byl strýc, plukovník F. Konopásek (popraven za

stovky československých občanů (vojáci, Rusíni a Volynští Češi). Jisté je zajímavé, že ve vojenské jednotce byl značný počet vojáků s židovským vyznáním (v 1. rotě 78 %). Po výcviku v Buzuluku byli českoslovenští vojáci (měli anglické uniformy a sovětskou výzbroj) nasazeni na frontu. Dostali rozkaz udržet bojové postavení na úseku Mirgod – Sokolovo – Arťuchovka. Podplukovník Svoboda pověřil obranou Sokolova velitele 1. roty nadporučíka O. Jaroše, který dostal rozkaz za každou cenu městečko ubránit proti německým jednotkám 6. tankové divize pod velením generálporučíka Walthera von Hünersdorffa. Byl to nerovný boj proti mnohem početnějšímu nepříteli, který měl k dispozici obrněné transportéry a tanky.

K boji došlo 8. 3. 1943, kdy nejdříve na obranu Sokolova zaútočili tankové granátníci a motocyklový oddíl. Později podél řeky Mža zaútočily i německé obrněné transportéry a tanky. Čechoslováci zaujali kruhovou obranu u pravoslavného kostela Zesnutí přesvaté Bohorodice. Tam byl bratr O. Jaroš dvakrát raněn a při snaze zničit granátem německý tank mezi 18. – 19. hodinou padl. I přes statečnost našich vojáků nakonec německá armáda Sokolovo obsadila, ale nedostala se přes řeku Mžu, kde druhý břeh bránila část československého praporu, podporovaná sovětskou 25. gardovou střeleckou divizí. Boje o znovudobití Sokolova pokračovaly ještě následující den.

V bitvě padlo 108 československých vojáků, jejich jména jsou vyryta na deskách v památníku bitvy v obci Sokolovo. Celkem bylo 114 našich vojáků zraněno a několik jich bylo zajato. Ti, které se podařilo evakuovat s těžkými zraněními do bezpečí, byli převezeni do nemocnice v Charkově. Při bojích o Charkov se podařilo třem zraněným čs. vojákům z nemocnice uprchnout, ale dalším šesti se to pro těžká zranění nepodařilo. Ti byli po obsazení nemocnice německým vojskem bez milosti zastřeleni na nemocničních pokojích. Jejich jména jsou také napsána na desce obětí v památníku v Sokolově.

Za příkladnou statečnost byl bratr Otakar Jaroš, jako první cizinec, 17. 4. 1943 vyznamenán Zlatou hvězdou hrdiny SSSR in memoriam společně s Řádem Lenina. Byl také vyznamenán Československým válečným křížem 1939 a Československým řádem Bílého lva „Za vítězství“ a povýšen do hodnosti kapitána in memoriam. (Je škoda, že dosud nebyl kladně vyřízen návrh na jmenování do hodnosti brigádního generála.) Po Otakaru Jarošovi bylo pojmenováno 92 ulic v ČR a 16

Dokončení na str. 3

odboj v Berlíně v r. 1943). Po okupaci v r. 1939 a osamostatnění Slovenska, kdy byl Otakar propuštěn z armády, pracoval krátký čas na poště v Náchodě. Pak se rozhodl odejít do zahraničí a bojovat proti hitlerovskému Německu. Přestrojen za sekáče překročil v srpnu 1939 hranice do Polska. Dostal se do Krakova, kde se formovaly skupiny československých vojáků odjíždějící lodními transporty do Francie. Přijetí našich vojáků bylo v Polsku velmi chladné a změnilo se až po napadení německou a sovětskou armádou. Část československých vojáků z Krakova se dostala do Rumunska a část včetně O. Jaroše přešla do sovětské internace v různých kláštřích a kasárnách, které byly obehnané zdi a ostatním drátem. Československá exilová vláda se Sovětským svazem (po napadení Německem) obnovila 18. 7. 1941 diplomatické styky a bylo možné organizovat československou jednotku. Po intervenci prezidenta E. Beneše byly také postupně propouštěny z gulagů

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy!

Srdečně vás zveme k účasti na **Festivalu duchovní hudby 2018**.

V letošním roce, kdy slavíme 100. výročí založení republiky, se uskuteční již XVIII. ročník festivalu. Probíhat bude již tradičně v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze ve čtvrtek 5. července od 16 hodin. Uvítáme, když pěvecký sbor vaší náboženské obce přihlásíte k účasti do konce dubna. Můžete přihlásit i pěvecký sbor z vašeho města či obce, s nímž náboženská obec spolupracuje.

Vystoupení by mělo být cca desetiminutové. Návrh repertoáru, který bude na festivalu uveden, prosíme zaslat na naše e-mailové adresy rovněž do 30. dubna.

Zkoušky pěveckých sborů se uskuteční ve čtvrtek 5. 7. během dne dle domluvy s vámi.

Při festivalovém setkání získáte nové kontakty a uslyšíte, co, kde a jak v naší církvi zpíváme.

Festival se již stal nedílnou součástí pražského hudebního léta a tradičně se těší zájmu veřejnosti.

Přihlášky posílejte na adresu:

Kulturní rada ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6 nebo

e-mailovou poštou: Marketa.Hlasivcova@post.cz, jiri.vanicek@ccsh.cz

red

Vzpomínková bohoslužba za vojenské policisty

Dne 15. 3. se ve vojenském kostele Jana Nepomuckého v Praze konala pietní bohoslužba věnovaná památce vojenských policistů z dnes již neexistujícího Útvaru speciálních operací (SOG) Vojenské policie Milana Štěrbu a Jiřího Schamse, zesnulých na následky útoku sebevražedného atentáčníka v roce 2008 v afghánském městečku Gerešk.

Bohoslužbu sloužil kaplan Hlavního velitelství Vojenské policie major David Tomčík, duchovní Církve československé husitské, společně s kaplanem Velitelství Vojenské policie Olomouc kapitánem Romanem Lukášem z Českobratrské církve evangelické. Společně s ministryní obrany Karlou Šlechtovou a náčelníkem Vojenské policie brigádním generálem Pavlem Křížem si smutnou událost připomněli kolegové, kamarádi i příbuzní obětí.

V průběhu bohoslužby zazněla modlitba Duchovní služby AČR za padlé a zemřelé a ministryně obrany zažehla svíci u desky s textem modlitby. Pietní atmosféru bohoslužby doplnil žesťový kvintet Ústřední vojenské hudby

a nádherná duchovní píseň Svatý Michaeli, archanděl s varhanním doprovodem.

„Za svoji odvahu bránit život, svobodu a důstojnost druhých obětovali Bosna a Regi svůj život. Nutno dodat, že Regi bojoval nejen o život svůj téměř dalších sedm let, ale pomáhal i druhým,“ uvedla ministryně obrany Karla Šlechtová ve své řeči k přítomným.

• V sobotu 17. března uplynulo deset let od tragické události, během níž v Afghánistánu přišel o život velitel skupiny speciálních operací policejních jednotek 2. kontingentu AČR SOG VP poručík i. m. Milan Štěřba zvaný „Bosna“. Zemřel na následky zranění utrpěných po útoku sebevražedného atentáčníka v městečku Gerešk.

• Těžce zraněn byl i starší instruktor skupiny speciálních operací policejních jednotek 2. kontingentu AČR SOG VP štábní praporčík i. m. Jiří „Regi“ Schams, který po následujících téměř sedm let s následky zranění statečně bojoval. Po krátké a těžké nemoci zemřel 7. ledna 2015 v Praze.

• Poručíka i. m. Milana Štěrbu si rodina a přátelé připomněli i v sobotu 17. března v Malé Losenici na Žďársku, kde byla v budově bývalé školy odhalena na jeho počest pamětní deska. **David Tomčík**

75 let od hrdinné smrti ...

Dokončení ze str. 1

v zahraničí (na Slovensku a Ukrajině). S portrétem O. Jaroše byly také vydány československé známky v emisi v Londýně (1944) i v Sovětském svazu a pojmenovány významné budovy.

Pravoslavný kostel v Sokolově, kde probíhal poslední boj O. Jaroše a vojáků 1. roty, byl v roce 1959 zbořen, aby zde mohl vzniknout „kolchoz Velké říjnové revoluce“. Dnes je na tomto místě z několika trubek sestaven pravoslavný kříž (v době vlády N. S. Chruščeva zaniklo v SSSR 35 tisíc pravoslavných chrámů).

Naše církev na hrdiny od Sokolova a na bratra kapitána Otakara Jaroše nezapomněla. Právě na tomto místě 8. března 2018 večer ve výročí hrdinné smrti se pietně

shromáždili účastníci autobusového zájezdu Československé obce legionářské. Modlitebním ztišením jim posloužila sestra kazatelka z NO CČSH v Tmani J. Šmardová Koulová. Následující den se pietního shromáždění k uctění 75. výročí bitvy zúčastnila delegace ministerstva obrany pod vedením ministryně K. Šlechtové, zástupci Generálního štábu AČR, poslankyně PS ČR J. Černochovej, velvyslanec na Ukrajině R. Matula, delegace Československé obce legionářské, veteráni a rodinní příslušníci vojáků armádního sboru v SSSR. Pietního aktu se zúčastnila i delegace Pražské diecéze CČSH vedená bratrem biskupem Davidem Tonzarem, která uctila památku bratra O. Jaroše a padlých československých vojáků minutou ticha, modlitbou a položením věnce z živých karafiátů. Zpracoval: **J. Boček**

Života beh

Ľudský vek je podľa žalmistu 70 až 80 rokov, pri dobrej sile a zdraví. Musím však konštatovať, podľa mojich skúseností, v mojom okolí vidím nespočetné príklady, že v našej dobe sa ľudský vek posunul ďaleko nad 80 rokov. Stále viac ľudí má vek okolo 90 rokov. Môžeme uvažovať, čím to je: jednou z príčin je mimoriadna liečebná starostlivosť o seniorov, požívanie veľkého množstva účinných liekov, jedným slovom „chemizácia“.

Môj strýko (89 rokov), keď bol mladší a stretávali sme sa, vždy ma napomínal, že akú kondíciu si vybuduješ v mladosti, z takej budeš čerpať a žiť v starobe. On sám sa otužoval studenou vodou a striedanou stravou. Je to správne, keď si uvedomujeme, že svoj život sme dostali od Boha a sme povinný sa starať o zdravie, aby telo slúžilo nám, nie naopak, aby sme my slúžili telu. Zdravé telo slúži aj pre dobro tých, ktorí žijú s nami, ale zdravie sa na staré kolena môže podlomiť práve tým, že sme sa odovzdali do služby rodine, pracovali sme pre bližných.

Nech je to tak či onak, blahoslavení sú tí, čo činia pokoj. Oni sa nazývajú Božími deťmi. Teta Mária, moja klientka v domove seniorov, píše články do interných novín domova seniorov, ako 88-ročná je vždy hotová zaspievať nejakú pieseň z mladosti. Má vyrovnanú dobrú náladu a rada spomína na svoj dlhý život. K múdrosti nášho mladého života patrí podľa môjho názoru aj premodlená predstava, názor, ako chcem raz ako senior prežívať svoj život. Sú výnimky, aj osudové údery, ale pri bežnom živote si človek dokáže svojou slobodnou vôľou určiť svoje zdravé dožitie seniorského veku, a s Božím požehnaním v dobrej kvalite prežiť dlhý život. Spomínaná „chemizácia“, požívanie kvantu liekov a vzorná starostlivosť dokáže ľudské telo udržať pri živote, ale neprestávam zdôraz-

ňovať úlohu duševnej a duchovnej kvality človeka vysokého veku. Vysoký vek bez duševnej pohody je podľa všeobecnej mienky už len záťaž. Ideálom by bol spokojný senior, naplnený Božím duchom a vierou, že Boh má plán s jeho životom. Opak je ubolený a unavený starý človek, skúšaný životom, preto musíme vyzdvihnúť, že pozhnanú starobu si človek môže budovať už za mlada. Radi vidíme staré mamy a starých otcov, ktorí šíria okolo seba pokoj a dobrotu, majú odstup od negatívnych myšlienok. Život je úloha, treba ho žiť, a nie hociako. Človek sa musí zamýšľať nad zmyslom života: niekto sa zodral v práci pre rodinu a teraz je odkázaný na pomoc iných, ale môj strýko je ešte stále vo svojom dome a stará sa o záhradu a keď treba, pripraví drevo na kúrenie. Pán života dáva životnú silu a optimizmus, dáva jasnú myseľ k našej modlitbe, aby sme uniesli svoj kříž, premáhali telesnú nepohodu a brali zlé pocity s odstupom. Veriaci človek denne adresuje svoje myšlienky a vzdychy Bohu. Cieľom je uzmiernenie s Hospodínom. Naš život sa blíži k Absolútnu, preto ľudská múdrosť by sa mala starať o pokoj v Pánu. Duchovná pohoda by mala premáhať telesnú nepohodu.

Stojíme zoči-voči pomínutelnosti časného života a zasľúbeniu večného života: tento výber sa nám ponúka neprestajne, i keď niekto sa o to nestará: bolesti a choroby mu to určite pripomenú. Život je dar, stojí zato bojovať za jeho kvalitu, i keď náhle tragédie nedokážeme vysvetliť, len prijať ako výnimku. Život je niekedy zložitý.

Bože, prosíme, daruj nám kvalitný život, aby sme dokončili úspešne svoj beh života a získali veniec nepomínutelnosti, dokončili svoje dielo a mohli uzmiernený s tebou pripojiť sa k tvojim svätým.

Róbert Kováč, vikár, Košice

A to je ten vzkaz aneb lekce svobody

Jan Werich s knihou Jana Masaryka o svobodě myšlení, vzdělávání, národu...

Přepis záznamu rozhovoru z pořadu Co tomu říkáte, pane Werichu s Vladimírem Škutinou v roce 1968.

Werich: „V obsahu slov člověk nenajde odpověď a radu na takovou situaci, v které jsme, ale stala se věc podivná. Já dostávám dopisy. A jeden ten dopis byl velice tlustý. Protože jsem člověk zvědavý, tak jsem tu tlustou obálku otevřel první a tam byla tahle knížka. Poslal mi ji kdosi, koho ani osobně neznám, z Hradce Králové. Já jsem ji otevřel, tu knížku, a začal jsem číst. A najednou mě napadlo, že toto je vlastně vzkaz. To je vzkaz od jednoho velikého vlastence, který svému vlastnictví obětoval život. Já bych ten vzkaz rád vyřídil“, a rozevřel knížku.

„A začnu číst třeba tady“:

„To máte tak“, píše. „Ono je dobře, že jsou mezi národy sloni a poníci. A je dobře, když ti mrňousci dostanou čas od času „na frak“, když zapomenou třeba, že musej do houfu. Jenže při tom nikdy nesmí „zařvat“ žádný z těch malých, jak se lidově říká. Protože mrňouskové mají zrovna tak nesmrtnou duši, jako ti velcí. S tatou jsme často mluvili o malých národech.“ „S tatou, pane Škutino. Víte, kdo to byl tata?“

Škutina: „Pan prezident Masaryk.“

Werich: „Ano, T. G. M. A toto říká jeho vtipný syn Jan,“ a pokračuje v četbě: „S tatou jsme často mluvili o malých národech. Já byl ovšem skeptik ve familii. Starý pán nikdy nepřestal věřit, že mrňouskové mají na světě zrovna tak své poslání, jako ti velcí. A když někdo „zahodil flintu do žita“ jenom proto, že se narodil jako Čech nebo Slovák, ne jako Rus nebo Američan, tata se vždycky rozčílil. Takovým lidem říkal vul. On rozlišoval mezi vůl s kroužkem a vul bez kroužku. Ti bez kroužku byli podle něj nebezpečnější. Ale v jedné věci jsme se neshodli. On věřil, že malé národy, třeba jako my Češi, by měly být mosty mezi těmi velkými. Mně se tahle myšlenka nikdy moc nezamlouvala. Po mostech se šlape. Ale v tom jsem souhlasil se starým pánem, že člověk může být zrovna tak hrdý na to, že se narodil v Praze anebo v Bratislavě, stejně jako kdyby se byl narodil v Moskvě nebo Washingtonu. A taky jsem souhlasil s tím, že máme ve světě na trh nosit výsledky našeho politického myšlení a vyložit je pěkně vedle zboží z Washingtonu, z Paříže, z Londýna, z Moskvy, a že se sice mrňouskové mohou moc věcem naučit od těch velkých, ale taky je můžou leccemu naučit. No to se ví, že se máme učit od těch velkých, ale ne se po nich opičit a papouškovat.“

Národ, ať je malý anebo velký, nesmí nikdy ztratit svou původnost. Jinak by přestal být národem. S Karlem Čapkem jsme si taky mockrát povídali o malých národech a o těch velkých ... Veliký zahradník před Hospodínem. Karel Čapek. Jednou, když jsme zase takhle mluvili, von povídá: „Podívej se tamhle na ten strom. Jsou na něm veliké větve a malé větve. A ty velké podírají ty malé. A jde z nich míza do těch malých. A neberou těm malým větvím mízu. Takhle by se měly chovat velmoce k malým národům“, povídal ještě Čapek.

No. Člověk může věřit buď na násilí anebo na ideu.

Ale když věříte, že člověk je opravdu, jak nás učili ve škole, homo sapiens, a že velikost se nesmí měřit podle toho, kolik kdo má tanků a kanónů, ale podle toho, jak původně a jak hluboce umí myslet, tak vám můžu dát tisíc příkladů, které dokazují, že se velké myšlenky můžou narodit zrovna tak dobře v poslední české nebo slovenské vesnici, jako v nějaké té metropoli s miliony obyvatel. A von pak říká dál: „Vy víte, že jsem neroztrhal moc podrážek cestou do kostela a kalhoty nemám na kolenou moc prosované od klečení. Ale na jedno jsem vždycky věřil, že nás „Pánbu“ udělal všechny stejné. Jeden je bílý a druhý černý, jeden je krásný jako vy a já (prohodí směrem ke Škutinovi), anebo poďobanej od neštovic. Ale všem je nám zima, když venku mrzne, a všichni se potíme, když praží slunce. A všichni musíme dýchat, abychom se neudusili. A všechny nás nakonec odvezou, no. Jsme smrtelní i nesmrtelní? Ale pro tohle nesmíme jeden z druhého dělat otroka. Pro tohle každý, ať jeho táta byl prezident nebo dráteník, musí mít stejnou příležitost žít plný život.“

Nikdo si nikdy nesmí myslet, že je něco víc nebo lepšího než ten druhý. Možná, že toho má víc v makovici, možná, že nosí lepší košili, možná, že má fortelnější ruce, možná, že má větší bicepsy. Ale tohle všechno ho jenom zavazuje, jenom zavazuje, aby toho udělal tím víc, tím víc pro ty s menšími bicepsy a s horší košilí. Jenomže tomuhle můžou věřit a rozumět jenom ti lidé, kteří mají rádi lidi. Mít rád lidi a milovat lidi, to je to celé tajemství a jediný recept na štěstí.

A to platí pro všechny. Pro mě, pro vás, a pro Stalina, a pro Trumana, pro celý svět.“

„Já nevím, snad by se mohla dodat ještě tadyhle jedna zajímavá myšlenka.“

„Někdy si myslím, že jsme udělali velikou chybu, když jsme nechali o svobodě mluvit jen básníky a táborové řečníky. Básníci nedefinují věci moc přesně. A už vůbec nedefinují věci jasně táborové řečníci. O svobodě jsme měli nechat mluvit učitele. Děti se měly učit o svobodě ve škole. Docela vědecky, tak, jako se učily číst a psát a počítat. A měl to být povinný předmět. Náramně povinný! Každý den!“

A měli jsme je učit, že svoboda není jenom takové to láska – páška – vlasť – masť, že to není jenom básnické volání po křídlech. Měli jsme je učit, jaký je rozdíl mezi skutečnou svobodou a anarchií. Jak svobodu je vždycky třeba spojit s kázní. Jak každý může dělat, co chce, jen pokud při tom nešlape sousedovi na kuří oko. Jenže s lidma je těžko. Dovedou si věci vážit plně, jen když je na chvíli ztratili. To platí o svobodě, zrovna tak jako o všem ostatním. Dokud vám někdo nestojí za zády a nepoloží vám revolver mezi lopatky a nediktuje vám, co máte psát a říkat a učit, tak nevíte opravdu, jaká je to veliká věc, když smíte psát a říkat a učit, čemu sám věříte.“

Werich: „A to je ten vzkaz.“

Škutina: „Tak vám děkuji za tento vzkaz, za tuto lekci svobody.“

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské
vás zve na diecézní katedru s uvedením knihy

Sáhnout si do ran tohoto světa

PERZEKUCE A REZISTENCE CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ (HUSITSKÉ) V LETECH 1938-1945

Martin Jindra

středa 25. dubna 2018
9.30 pobožnost
10.00 přednášková místnost Církve československé husitské, Hradec Králové, Ambrožova 729

Svou účast prosím potvrďte na email dieceze@ceshkhk.cz
Podpořeno z Fondu rozvoje KH diecéze CČSHK

† KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE www.ceshkhk.cz

